

Til allersidst med hensyn til, hvem der kan føre det her igennem, vil jeg gerne sige, at hr. Duetoft var inde på, at det er et af de steder, hvor hr. Duetoft er interesseret i, at samarbejdet sker til denne side i salen. Det kan jeg godt forstå at hr. Duetoft mener – måske også af helt andre grunde.

Jeg vil så sige, at når det drejer sig om uddannelsesspørgsmål og ikke mindst, når det drejer sig om voksenuddannelse og den slags, er det ikke ret mange uddannelseslovgivninger, SF ikke har været en del af. Og vi forventer også, at der i disse spørgsmål er muligheder for, at vi sagtens kan være en del af det flertal, der skabes herinde i Folketinget.

Jeg lagde mærke til, at hr. Duetoft ikke nævnte SF. Det kunne være en venlighed over for SF, for jeg tror ikke, at det var en forglemmelse.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Aage Frandsen har nu meddelt, at han ønsker at tage sit stillede forslag om motiveret dagsorden tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Da det er ikke er tilfældet, er det bortfaldet.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg har to korte bemærkninger.

Jeg mener ikke, at det er nødvendigt at have kursus i takt og tone for at diskutere med Fremskridtspartiet. Sådan som de ting, vi har sagt fra regeringens side, er blevet misforstået, er blevet fordrejet og mistænkeliggjort, mener jeg faktisk ikke, at det er andre end Fremskridtspartiet, der måske har brug for et kursus i takt og tone.

Til fru Pia Christmas-Møller, som er meget optaget af en behovsanalyse, vil jeg gerne sige, at det er vi faktisk også i regeringen, men dér er jeg nødt til at sige, at en præcis behovsanalyse hviler på, at virksomhederne får uddannelsesplanlagt, får kigget på, hvad det er for almene og faglige kvalifikationer, de har brug for, hvor de skal være henne – ikke bare, som jeg sagde før, for nutidens arbejdskraft, men også for morgendagens arbejdskraft. Så det ligger altså også os meget på sinde med en behovsanalyse, men det ligger os også meget på sinde, at den skal være præcis og ikke bare hives ud af en automat.

Og for at sikre, at den bliver præcis, er det faktisk virksomhederne, der skal leve op til deres ansvar, sådan at indholdet af voksen- og efteruddannelsesreformen ikke alene bliver flere uddannelsespladser med det samme indhold til de samme grupper.

Vi vil faktisk godt skære det sådan, at det bliver kvalitet og dermed også fremtidssikret og sådan, at de, der ikke har fået af uddannelseslagkagen før, bliver ekstra tilgodeset i det løft af uddannelses- og voksenuddannelsesområdet, vi gerne vil have.

Hermed bemærkningerne om vores optagethed også af en behovsanalyse, og om vor afhængighed af, at der faktisk skal være nogle virksomheder, der skal spille med.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 239: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Regelforenkling).
Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 26/4 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

Dette lovforslag vil forenkle reglerne for arbejdsløshedsforsikringen, og det er noget, alle taler meget om. Derfor vil vi på den ene side skabe større gennemsigtighed og forståelse i de administrative procedurer for det enkelte a-kasemedlem og på den anden side lette det meget administrative arbejde for a-kasseadministratorerne. Regelforenklingen vil alt andet lige medføre, at der frigøres arbejdsressourcer i a-kassen, og det er bl.a. intentionen, at disse i højere grad kan bruges til rådgivning og vejledning af det enkelte medlem, hvorved jobmulighederne for den enkelte vil øges.

Lovforslaget er kommet i stand via regelforenklingsudvalgets anbefalinger, og der indgår bl.a. i lovforslaget en forenkling af reglerne for modtagelse af supplerende dagpenge, ligesom der indgår en forenkling af reglerne for skift mellem heltids- og deltidsforsikring.

Endvidere indebærer forslaget en lempelse af reglerne og betingelserne for selvstændige erhvervsdrivendes optagelse i arbejdsløshedsforsikringen, og forslaget vil også medføre en mere ensartet beregning af dagpengene.

Når vi taler om regelforenklinger, er der imidlertid den hage ved det, at man ikke både kan have et gennemskueligt, forståeligt og effektivt system og samtidig et millimeterretfærdigt system. Desværre er disse kriterier og målsætninger ikke 100 pct. forenelige, og der vil derfor være både forbedringer og mindre ulemper ved forslaget. Sådan er det med alle former for regelforenklinger, vil jeg gerne gøre dem opmærksom på, som altid snakker om regelforenklinger, for regelforenklinger mindsker netop det administrative, tunge og meget arbejdskrævende, og derfor er det jo også, at man netop kommer ind på, at man er nødt til at samle det sammen i klumper for at nå dette retfærdige system.

Det er Socialdemokratiets opfattelse, at vi med dette lovforslag skaber en højere grad af gennemskuelighed og ensartethed og et effektivt a-kassesystem, og vi vil derfor anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling og håbe, at vi kan få en hurtig behandling, således at vi kan få gennemført disse nødvendige regelforenklinger, som alle taler om.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Venstre er naturligvis altid at finde dér, hvor det handler om at lave regelforenklinger, der letter bureaukratiet og giver den enkelte bedre indseende med de regler i lovgivningen, der gælder for ham, og det grundsynspunkt har vi naturligvis også i relation til lov om arbejdsløshedsforsikring, når den står på dagsordenen.

Det vil jeg gerne til en start slå fast, og når jeg så har gjort det, bliver jeg nødt til at sige, at vi i Venstre faktisk er noget forundrede over dette lovforslag, som arbejdsministeren nu fremsætter kort før folketingsårets afslutning, og vi er forundrede af tre grunde.

For det første har Verner Sand Kirk-udvalgets rapport, der jo ligger til grund for lovforslaget, været kendt siden juli 1994. Så ønskede regeringen en grundig, seriøs og sammenhængende debat om et mere forenklet regelgrundlag, må man undre sig over, at arbejdsministeren ikke på et meget tidligere tidspunkt har fremsat et forslag, som vi kunne give en grundig behandling i Folketinget.

Det fører mig så direkte videre over i den anden indvending, for det er jo en noget sparsom buket, der er plukket blandt rapportens i alt 47 forslag, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at var det Venstre, der var gået på blomsterplukkeri, ville vi have sammensat en noget anderledes buket.

Vi er f.eks. dybt bekymrede over, at man nu, uden samtidig at foretage en mere gennemgribende revision af dagpengesystemet, lempet reglerne for generhvervelse af dagpengereetten og de facto gør det lettere for folk permanent at indrette sig på en måde, hvor supplerende dagpenge udgør en stor del af forsørgelsesgrundlaget. I en tid med beskæftigelsesfremgang er det helt forkert at forringe incitamentet til at være aktiv jobsøgende og selvhjulpne. Det er det modsatte, Danmark har brug for, og dermed er jeg også nået frem til den tredje og afgørende grund til, at vi er stærkt skeptiske over for dette lovforslag.

Vi er nemlig mange – og jeg forstår på den offentlige debat, at det også gælder i regeringens egen midte – der mener, at der er brug for en egentlig dagpengereform, og man må derfor spørge sig selv, om dette lovforslag forbedrer eller forringer udsigterne til, at en mere gennemgribende reform af dagpengesystemet kan forhandles og vedtages her i Folketinget i næste samling. Jeg er desværre tilbøjelig til at tro det sidste, for forslaget præsenteres som en administrativ lettelse for a-kasserne, men hvad er det for en administrativ lettelse, der går ud på, at vi nu 5 minutter i 12 vedtager nye regler, der skal omsættes i nye ministerielle forskrifter og i nye administrative rutiner i a-kasserne, hvis vi allerede om kort tid ændrer reglerne mere principielt i dybden? Faktisk er der jo dele af det lovforslag, vi har til behandling her i dag, som først træder i kraft ved årsskiftet 1995-96, og inden da kunne man da håbe, at reglerne på andre punkter var ændret mere gennemgående. Det er i hvert fald fortsat Venstres forhåbning, og jeg forstår, at det er et ønske, som i nogen grad også deles af økonomiministeren.

Derfor må jeg spørge arbejdsministeren, om det er et falsk håb, vi nærer. Ønsker regeringen ikke en diskussion om en mere gennemgribende revision af dagpengesystemet? Hvis regeringen gør det, var det så ikke bedre at lade disse såkaldte forenklingsforslag indgå i overvejelserne herom?

Man får i modsat fald let den mistanke, at det her handler om at vise lidt hurtig handlekraft i en situation, hvor dagpengesystemet vedvarende udsættes for kritik og krav om reelle forandringer.

Det vil naturligvis glæde mig, hvis arbejdsministeren kan gøre denne mistanke til skamme, men jeg må altså sammenfattende sige, at vi i Venstre ikke her i dag kan give noget tilsagn om

at støtte regeringens forslag. Omvendt vil vi naturligvis deltage aktivt i det videre udvalgsarbejde, og der er da også elementer af forslaget, som vi umiddelbart kan tilslutte os. Det gælder f.eks. ændringen vedrørende selvstændiges mulighed for optagelse i a-kasse, det gælder overgangen til månedlig udbetaling af efterløn, og det gælder forslaget om, at nyberegning af dagpengesatsen først skal ske efter 1 år.

Pia Christmas-Møller (KF):

Helt grundlæggende er der ikke tvivl om, at vi har brug for en decideret dagpengereform, for så vidt angår både finansieringssiden og ydelsessiden. Det mener Det Konservative Folkeparti, og det har vi sagt adskillige gange.

Det har ikke været muligt at skabe flertal for en sådan dagpengereform indtil nu. Det kan vi håbe kommer. Det skal komme. Det er afgørende for, at vi kan afværge de strukturproblemer, som vi står foran i forbindelse med det opsving, som er i gang.

Men hvis vi ser på det nuværende system, er der også behov for at gå det grundigt efter i sømmene. Der er behov for regelforenklinger, og det er overskriften på det lovforslag, arbejdsministeren har lagt på Folketingets bord i dag.

Når man så kigger nærmere efter, kan man sige regelforenklning og regelforenklning. Vist er der da forenklinger i forslaget, iblandt også nogle gode regelforenklinger, men ærlig talt er det lidt forstemmende at se den samlede pakke, som virkelig befinder sig i gulvhøjde. Det er, som om bjerget barslede, men det var en mus, der kom ud af det.

Regeringen har lovet os og offentligheden, at den til efteråret vil fremlægge et større projekt både med forenklinger og også med egentlige grundlæggende ændringer i dagpengesystemet. Finansministeren og økonomiministeren har stået i spidsen for disse løfter. Var det ikke en idé, om vi afventede dette lidt større projekt og indarbejdede de små ændringer, som ligger på Folketingets bord lige nu, i den sammenhæng?

Jeg synes, det ville være at give de arbejdsløse og arbejdsløshedskasserne en fair chance for at følge med i regelproduktionen, som vi jo er ret gode til at levere herindefra. Det kan ikke være rigtigt, at vi nu skal vedtage en stribe ændringer, som har større eller mindre betydning, med virkning fra den 1. januar 1996 og så igen til september-oktober vedtage en ny bølge med samme ikrafttrædelsesdato. Det er ikke rimelige vilkår at byde hverken arbejdsløshedskasserne eller de ledige.

Vi ser altså ikke noget overhængende behov for med alt det hastværk at gennemføre det lovforslag, som ligger på bordet lige nu, inden sommerferien. Omvendt vil vi gå til udvalgsarbejdet med en konstruktiv indstilling. Vi vil kigge på de positive elementer, som ligger i forslaget, og vi vil også forvente, at arbejdsministeren og regeringen respekterer de forlig, som regeringspartierne tidligere har indgået med Det Konservative Folkeparti og Venstre. Der er elementer i forslaget, som påvirker disse forlig, og det håber jeg at man vil respektere under udvalgsarbejdet.

Vi ser altså temmelig skeptisk på forslaget, erkender, at der er små forbedringer, men de er meget små og derfor ikke helt tilstrækkelige. Vi ønsker, at man ser det i en lidt større sammenhæng, den større sammenhæng, som regeringen selv har lovet os vil komme til september-oktober.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er en noget ejendommelig debat, man prøver på at lægge op til fra Venstres og De Konservatives side. Sådan som jeg hørte debatten, drejede den sig om, at hvis man kunne få nogle forbedringer til de selvstændige og nogle forringelser på et andet område – og så kan jeg ikke huske den tredje ting – var man godt tilfreds; men resten synes man ikke rigtig om.

Det er altså sådan, vil jeg gerne understrege – og den konservative ordfører taler om forlig og al den slags ting – at disse forslag hører sammen med en række forslag, som er gennemført via udvalget om regelforenklinger, og vi faktisk er i den situation, at vi nu laver det, man kunne kalde den nødvendige opsamling, som også er foreslået i denne rapport. At det så skal dækkes ind under, at der jo er forlig på disse områder, fortæller, hvor vanskelig denne situation er. På den ene side står man og snakker om, at man gerne vil have regelforenklinger, man gerne vil have nogle principper for, hvordan vi skal håndtere disse ting, men når det så på den anden side kommer til stykket, kommer alle de forskellige interesser.

Derfor holdt jeg min ordførelse på det generelle, som er: Er der vilje til, at vi skal nå et stykke ad den vej, som der har været nævnt i denne rapport? Er der vilje til at løse nogle af de problemer, som giver administrative besværligheder for a-kasserne? Er der vilje hertil, kan vi nå det, men er viljen der ikke, er det klart, at så kan

man jo ikke. Man kan godt få hesten hen til trugget, men man kan ikke få den til at drikke, og så kan man sådan set bruge alle mulige benævnelser som undskyldning.

(Kort bemærkning).

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg vil godt sige til hr. Ole Vagn Christensen, at jeg forsøgte skam også at holde mig på det generelle plan, og derfor var det også bare afslutningsvis, at jeg lige ønskede at pege på, at der blandt de 18 forslag, der indgår i denne buket, naturligvis er blomster, vi også gerne vil plukke. Men så holdt jeg mig i øvrigt til det principielle, for jeg er naturligvis enig med hr. Ole Vagn Christensen i, at hvor der er en vilje, er der en vej, og det spørgsmål, jeg blot stiller, er, om der er en reel vilje i regeringen til at diskutere en grundlæggende forandring af det dagpengesystem, vi har i dag, for hvis der er en reel vilje til det, giver det altså ikke nogen mening, at vi 5 minutter i 12, kort før Folketinget går på sommerferie, skal vedtage småjusteringer, der træder i kraft den 1. januar 1996. Vi er faktisk nogle stykker, der troede, ambitionsniveauet var højere, og at det kunne lade sig gøre med ikrafttræden den 1. januar 1996 at vedtage reelle ændringer i det dagpengesystem, vi har i Danmark, og som jo skriger på forandringer og forenklinger langt ud over det, der ligger i regeringens forslag her.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg kan garantere hr. Ole Vagn Christensen for, at Det Konservative Folkeparti er parat til at gennemføre forenklinger, der virkelig rykker tingene i den rigtige retning. Problemet er, at regeringens ambitionsniveau med dette forslag er alt for lavt; som sagt ligger det i gulvhøjde. Så er spørgsmålet: Er det ulejligheden værd at jage det igennem, inden Folketinget går på sommerferie med alle de ulemper til følge, som det får ude i kasserne og blandt de ledige, når vi til efteråret skal i gang med en ny lovgivningsproces, som omhandler præcis de samme temaer? Og det er vel at mærke en lovgivningsproces, som regeringen selv har varslet med udspring i Verner Sand Kirk-udvalgets forslag. Hvorfor ikke samle det hele og lade os ordne det på én gang? Det er mere rimeligt rent lovteknisk og politisk, men også af hensyn til at give de ledige og a-kasserne en fair chance for at køre det ind. De har haft problemer nok med at køre arbejds-

markedsreformen ind, og der er stadig væk problemer med at administrere den lovgivning. Jeg synes, kasserne fortjener, at vi viser dem en lille smule respekt, og at ambitionsniveauet skrues væsentligt i vejret.

Men hr. Ole Vagn Christensen har intet belæg for at hævde, at Det Konservative Folkeparti ikke er parat til virkelige forenklinger, som rykker dagpengesystemet i den rigtige retning. Det skal jeg garantere for, at vi er, men vi mener med al respekt, at der skal være plads til en politisk dialog om tingene.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg synes, det alt sammen lyder meget smukt, og jeg skal nok lade være med at tillægge det andre motiver eller andre skrækelige ting, men jeg synes, at såvel Det Konservative Folkeparti som Venstre så skulle tage og vise vilje til at være med til at gennemføre det, der her er blevet udarbejdet, som er en nødvendighed, og som vil være grundlæggende forenklinger, i stedet for at blive ved med at sige: Vi skal nå noget mere, vi skal nå længere og længere og længere. Lad os tage fat om det, vi nu har lagt frem, og så lad os se, hvordan viljen er til at klare den balance, der ligger i dette forslag.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Hr. Lars Løkke Rasmussen stiller det spørgsmål, om regeringen er indstillet på at lave en grundlæggende ændring af dagpengesystemet, og jeg tror, jeg må svare: Nej, det er regeringen ikke indstillet på. Vi kan også i dag høre, hvad det drejer sig om, for der tales om en ydelsesreform. Enhver herinde ved jo, hvad ordet ydelsesreform dækker. Det dækker, at man tror på, at man kan få flere i arbejde ved at give de mennesker, der ufrivilligt kommer ud i arbejdsløshed, en dårligere social status. Hvordan det så end skulle bringe flere i arbejde, at man sørger for, at de mennesker, der ikke kan få et arbejde, skal have det endnu ringere. Selv Europa-Kommissionen har advaret imod det, idet den har slået fast, at gør man det, er det en negativ spiral i økonomien, der vil føre til en lavere efterspørgsel, der vil føre til større arbejdsløshed, og bl.a. Venstre burde jo da støtte Europa-Kommissionen, når partiet er så EU-venligt, som det heldigvis er.

Altså hele den dér snak om, at man ikke skal kigge på de forenklinger, fordi der kommer

nogle store og fine reformer. Vent dog til efter næste valg og se, om V, K og Z får flertal for at skære ned på ydelser til de mennesker, der i forvejen har det dårligt, så kan man begynde at snakke om det, men med denne regering skal man ikke drømme om store skråsikre reformer, der ødelægger et system, der fungerer ganske godt.

Jeg skal bare lige til sidst i stilfærdighed gøre opmærksom på, at det ikke er mere end 2 år siden, vi havde en diskussion om varslingsregler, og i den diskussion var det ganske klart, at betalingen for det fleksible arbejdsmarked i Danmark er en høj dagpengesats. Det sagde arbejdsgiverne, og det sagde vi alle sammen her i Tinget, og det var derfor, at nogle af os ikke ønskede at røre ved varslingsreglerne, så fristerne blev meget lange. Prisen, erhvervslivet ville komme til at betale for sådan en dagpenge-reform, som V og K runder rundt og snakker om, ville være, at fleksibiliteten røg, og så kan vi se, hvor mange arbejdspladser det vil koste.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu kunne det her gå hen og udvikle sig til at blive en ret så spændende debat ikke mindst med hr. Duetofts sidste bidrag. Jeg synes, det er interessant at få at vide, hvem der egentlig tegner regeringen i denne sammenhæng. Er det arbejdsministeren? Er det hr. Peter Duetoft? Er det finansministeren? Eller er det økonomiminister Marianne Jelved?

For det er jo mildt sagt vidt forskellige meldinger, vi får fra de herrer og de damer. På den ene side får vi at vide, at der er behov for grundlæggende ændringer i vores overførselsindkomstsysteem; det har bl.a. økonomiminister Marianne Jelved været fremme med mange gange. Finansministeren har også været på banen med meldinger af den art. Alle, der ved en lille smule om dansk økonomis problemer, erkender, at der er et problem med vores overførselsindkomstsysteem. Vores dagpengesysteem er et væsentligt element i det samlede overførselsindkomstsysteem, som blokerer for beskæftigelse, og som risikerer at ødelægge det opsving, som er ved at bide sig fast. Det ville virkelig være brandærgeligt, hvis det skete.

På den anden side har regeringen selv sagt, at den vil tage yderligere fat på forenklinger i det nuværende dagpengesysteem. Nu taler vi altså ikke længere om en stor og voldsom og grundlæggende ændring. Nu taler vi om forenklinger,

som går noget mere til biddet, og som har deres udspring i Verner Sand Kirk-rapporten. Det har finansminister Mogens Lykketoft været på banen med. Det går jeg ud fra står til troende, og jeg går ud fra, at regeringen kommer med nogle nye og mere omfattende forenklinger til efteråret.

Så er det, jeg spørger: Hvorfor så ikke vente til den tid med at gennemføre de småjusteringer, som ligger på bordet i øjeblikket? Der er intet i dette lovforslag, som er så presserende, at det ikke kan vente til oktober. Intet!

(Kort bemærkning).

Lars Løkke Rasmussen (V):

Blot en kort bemærkning til hr. Duetoft, og den skal blive kort, for jeg kan fuldt ud støtte mig til, hvad den konservative ordfører sagde.

I Venstre går vi ikke efter skråsikre reformer, men vi går efter at få en sammenhængende diskussion om, hvordan vi skal indrette et fremtidigt dagpengesysteem, så vi får skabt et kraftige incitament for den enkelte til at stå på egne ben. Dermed er vi i Venstre jo helt på linje med regeringens økonomiminister, Marianne Jelved, som til dagspressen den 22. april netop påpegede, at der var behov for at foretage ændringer i dagpengesysteem set ud fra den vinkel, jeg her har givet.

Økonomiministeren sagde bl.a. ved den lejlighed, at det skulle være sværere at få adgang til dagpengesysteem, og så er det, jeg spørger mig selv: Hvorfor fremlægger man så en buket af 18 forslag, hvori bl.a. indgår, at det nu skal være væsentlig lettere at generhverve dagpengereetten, når man falder ud efter delperiode 2, sådan at det beskæftigelseskrav, der gælder for, at man generhverver dagpengereetten, bliver væsentligt lempet.

Det er blot ét eksempel på en såkaldt forenkling i den pakke, der her er lagt frem, som modvirker det, jeg til dato har forstået på økonomiministeren er nogle pejlemærker, som i hvert fald den del af regeringskonstellationen sigter efter. Så vi går ikke efter skråsikre reformer, vi går efter brugbare resultater, og dér må jeg bare sige igen, at vi har en oplevelse af, at den pakke, der her bliver lagt frem, i virkeligheden kommer til at blokere for en mere principiel og grundlæggende diskussion i den nye folketingssamling, al den stund at en del af disse forslag træder i kraft den 1. januar 1996, og det giver jo altså ingen mening, at a-kasserne over hele efteråret skal til at indrette sig efter nogle nye regler,

hvis vi så kommer til fornuft og i efteråret 1995 vedtager mere omfangsrige og gennemgribende ændringer af dagpengesystemet.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan godt forstå, at Venstres og De Konservatives ordførere stejler lidt, for det er jo selvfølgelig meget svært efter i årevis at have sagt, at nu skal der altså forenkles, nu skal det her udviklede system forenkles, at der så rent faktisk foreligger 18 helt konkrete forslag med større eller mindre virkning, men mange af dem har meget stor virkning på forenkling af administrationen.

Det mener jeg faktisk er dokumenterbart på de områder, der handler om selvstændige erhvervsdrivende, de områder, der handler om supplerende dagpenge, og de områder, der handler om generhvervesretten. Klare, klare forenklinger skulle jeg hilse og sige fra et enigt arbejdsløsheds-kassesamvirke; alle arbejdsløsheds-kasserne er enige om, at der er klare forenklinger i det her.

Det dér lille forslag, som vi ikke har med, og som finansministeren på et tidspunkt gav udtryk for ligesom jeg selv er et spændende forslag, som vi måske skal se på, er forslaget om, hvorvidt man skal lave et nyt beregningsgrundlag baseret på tidligere års indkomst. I øjeblikket prøver vi at kigge på, om det har nogle fordele, og det har det givetvis. Det har også nogle ulemper, og vi kommer tilbage til, hvor balancepunktet er i det, men det har intet som helst at gøre med de forenklinger, som ligger på bordet i dag.

Det har noget at gøre med, at deltidsansatte får et større incitament til at bevare deres deltidsarbejde, fordi der ikke sker det sammenstød mellem en deltidsituation med supplerende dagpenge og den situation, hvor man er reelt ledig på fuld tid. Det er noget af det, som De Konservatives anden ordfører på området, nemlig hr. Frank Dahlgaard, har været meget optaget af. Det er en klar, klar forenkling og et klart, klart incitament til, at folk på arbejdsmarkedet faktisk vil tage så mange arbejdstimer som muligt.

Det er så yndigt og sjovt og morsomt at sige: Den ene minister siger sådan, og den anden minister siger sådan, og hvad er det nu for noget. Det, den radikale økonomiminister rent faktisk har signaleret, som jeg er meget enig i, er, at vi skal sørge for at leve op til den forpligtelse, vi har over for de unge, nemlig at de ikke skal skvatte ned i et bistandssystem eller i et

dagpengesystem, men at de skal ind i en kompetencegivende uddannelse. Det er det, der er budskabet, og det synes jeg er et flot budskab, og regeringen er enig med økonomiministeren i, at unge mennesker skal have kompetencegivende uddannelser.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Nu har arbejdsministeren sagt noget i retning af det, jeg ville sige. Men jeg vil sige både til fru Pia Christmas-Møller og til hr. Lars Løkke Rasmussen, at det er altså forenklinger af dagpengereglerne, vi snakker om, og efter det kendskab, jeg er ved at få til dem, er det sandelig nødvendigt. Jeg synes, at de ikke så gennemgribende og store forslag, der ligger her, bestemt påkalder sig opmærksomhed, for de er med til at forenkle og gøre det lettere at administrere dette system ude i a-kasserne.

Så vil jeg godt sige specielt til hr. Lars Løkke Rasmussen, der greb – og det kan jeg jo godt forstå, når det er Venstre, der gør det – økonomiministerens udmeldinger til aviserne om, som hr. Lars Løkke Rasmussen sagde, at det skal være sværere at få adgang til dagpengesystemet. Sådan som jeg har forstået økonomiministeren, betyder det, at det måske skal gøres sværere for de unge mennesker at komme ind, for at de ikke skal lande i et system, der kan give dem dagpenge år ud og år ind. Det er sådan set noget af det, hun mener, og det synes vi selvfølgelig skal til debat, men det skal efter min mening ikke til debat i denne sammenhæng i dag, og det er heller ikke nogen ydelsesreform heller, vi taler om nu.

Aage Frandsen (SF):

Hvis det er mig tilladt at gå ind i andres slagsmål, vil jeg lige sige, at det godt kan være, at det var det, som var økonomiministerens flotte budskab, men så kunne det måske have været formuleret lidt fiksere.

Så til selve lovforslaget. Der er 18 forenklingsforslag her. De lanceres i hvert tilfælde som forenklingsforslag, og hvis der er en diskussion i Folketinget om a-kasseordninger, er det klart, at alle partier uden undtagelse vil sige, at vi skal forenkle dem. Alle siger det, og vi siger det også hver gang. Problemet er selvfølgelig, at når vi skal til at forenkle, er der nogle forenklingsforslag, som er, skal vi sige politisk neutrale i den forstand, at de ikke rigtig berører nogen i særlig stor udstrækning, mens der er nogle forenk-

lingsforslag, som måske nok er forenklinger, men mere er karakteriseret ved, at der er noget politik i dem, der er noget omfordeling i dem. Hvis man fjerner nogle regler, betyder det i virkeligheden i nogle tilfælde, at der er nogle penge, der ikke bliver flyttet, eller der er nogle andre, der bliver flyttet, og det er, hvad det drejer sig om.

Så enkelt er det her jo, at Venstre og De Konservative afviser nogle forslag og siger klart ja til nogle andre. Det lå i hvert fald i hr. Lars Løkke Rasmussens budskab, at der var noget, man var glad for af politiske grunde, men der var også noget, man var imod, og det var klart også af politiske grunde.

Sådan har vi det også, men vi siger altså også direkte, at det er politik, det drejer sig om, og ikke kun forenkling.

Der er 18 forslag her. Vi kan acceptere de 17.

Det er et godt tilbud til arbejdsministeren.

Det kan godt være, at vi godt lige vil kigge nærmere på nogle af de 17. Der er f.eks. bestemmelsen om, at overarbejde tælles med, når man skal udregne dagpenge; det kan godt være, det er nødvendigt at gøre det sådan, fordi arbejdsmarkedets overenskomstforhold nu er skruet sådan sammen, og at vi af den grund også er nødt til at sige ja til det, men vi vil gerne se på, om det har nogle negative konsekvenser. Men dette forslag er indbefattet i de 17.

Når det drejer sig om de supplerende dagpenge, så synes vi i virkeligheden, at det også er fornuftigt nok politisk at gennemføre det, fordi det altså animerer folk til at tage nogle ekstra timer. Der er et samspilsproblem i øjeblikket, som mange mennesker ikke kan forstå meningen med. Det kunne man godt have lavet på en anden måde; man kunne godt have skåret igennem et andet sted. Det havde været et politisk valg at skære igennem et andet sted, sådan at niveauerne kom til at ligge lavere.

Det forslag, vi ikke kan lide, er forslaget om, at man kun skal nyberegne én gang om året. Det vil klart medføre et økonomisk tab for nogle mennesker, specielt jo de nyuddannede, fordi de nyuddannede, hvis de får et job midt i det første år, ikke vil få en nyberegning. Det er vi imod.

Hvis vi ser på disse forslag ud fra et forenklingssynspunkt, kunne man jo så se på, hvor meget de egentlig er værd som forenklinger. Jeg tror, arbejdsministeren har ret i, at ændringen af reglerne om supplerende dagpenge virkelig er en forenkling, og man kan godt acceptere nogle

forringelser en gang imellem, hvis der virkelig sker en forenkling. Hvis millimeterberegningen koster utrolig meget, kan det være, man er nødt til at sige o.k.

Men vi tror ikke på – det vender vi tilbage til i udvalget – at der er argumenter for, at det med nyberegningen er et forenklingforslag; det er efter vores opfattelse et politisk forslag, mere end det er et neutralt, teknisk forenklingforslag.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg kan ikke lade være med at kommentere det sidste, hr. Aage Frandsen var inde på. Jeg er nødt til at sige, at det er en forenkling. At det også kan være nogle politiske overvejelser i det, er en anden sag, men der vil være tale om en reel forenkling, hvis man ligestiller dimittender med andre, hvad angår retten til at få beregnet ny dagpengesats. Det er en reel forenkling.

Det, jeg egentlig bad om ordet for, var for en kommentar til arbejdsministeren, som mente, at der ikke var nogen grund til at vente med at gennemføre denne pakke til efteråret, selv om man så til efteråret skulle beslutte sig for at gennemføre det forslag, som kommer fra Verner Sand Kirk-udvalget, og som går ud på, at man skal bruge årsopgørelsen som beregningsgrundlag.

Arbejdsministeren må jo have forbisat nogle af forslagene. Der er faktisk tale om, at flere af de 18 forslag berører netop beregningsteknikken, og det er da lige præcis det tema, som igen vil blive berørt, hvis vi til efteråret får en ny regel om, at årsopgørelsen skal være beregningsgrundlaget.

Jeg synes, det er lidt synd, hvis arbejdsministeren vil jage det her igennem i denne folketingssamling. Der er flere elementer, som umiddelbart kan se besnærende ud, men som i realiteten kan medføre nogle adfærdsændringer på arbejdsmarkedet, som ingen formentlig – hverken til venstre eller til højre i salen – er interesseret i.

Det drejer sig bl.a. om, at begrænsningen i retten til supplerende dagpenge alene skal gælde for personer med en fast tilknytning til en arbejdsgiver. Det kan i praksis medføre, at vi får et større arbejdsmarked, som ikke er organiseret. Er det, hvad man er indstillet på? Er det det, man ønsker fra Socialdemokratiets side? Jeg tror det ikke.

Der er flere elementer i denne pakke, som kan medføre nogle adfærdssændringer, som ingen faktisk ønsker, og det synes jeg der er behov for at vi får undersøgt nærmere i udvalget.

Jeg vil også godt nævne den lille sag, som handler om, at højeste dagpenge skal være ens for alle grupper. Vi ved alle sammen, at der ikke er ret mange a-kasser, der fastsætter et dagpengemaksimum, som er lavere end det, der er fastlagt i lovgivningen.

Der er dog et enkelt område, nemlig husassistenternes, hvor der er 98 husassistenter, for hvem der gælder en lavere maksimumsats end for alle andre. Det kan jo se meget besnærende ud at fjerne den bestemmelse, for den betyder ikke noget i praksis ude omkring i kasserne; men hvad vil det betyde for de 98 husassistenter? Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren: Betyder det, at de 98 husassistenter skal til at betale mere i kontingent til staten?

Sandheden er jo, at statens kontingentbidrag knytter sig til dagpengestørrelsen. Er det et maksimum fastsat af Folketinget, eller et maksimum fastsat af den enkelte a-kasse, man ganger med? Det ved jeg ikke, og jeg vil gerne, om ministeren kan svare på det nu eller i udvalget.

Man må sige, at det er en lille sag, men er det ikke et incitament i den forkerte retning? Skulle vi ikke gå i en retning, hvor man kan fastsætte maksimumsatserne mere individuelt ude i kasserne?

På den måde kan man faktisk problematisere en række af disse forslag, og det synes jeg er nødvendigt at gøre, inden vi farer til at vedtage det hen over hovedet på a-kasserne og de ledige.

(Kort bemærkning).

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg bad egentlig om ordet for en kort bemærkning til den udveksling af synspunkter, der var, før hr. Aage Frandsen tog ordet; men jeg vil gerne sige, at det jo er et flot tilbud, SF her giver arbejdsministeren, at SF er leveringsklar med 17 af de 18 forslag. Så kunne jeg da sige, at vi såmænd gerne vil lægge stemmer til det 18. forslag; men sådan spiller klaveret naturligvis ikke, for der skal jo være sammenhæng i dette her. Og det er jo præcis dér, vi starter og slutter denne her debat: Hvor er sammenhængen henne?

Da bliver jeg nødt til at sige til fru Vibeke Peschardt, at sådan som jeg har oplevet den radikale økonomiministers udmelding, gik den bl.a. på, at det er for let at komme ind i dagpen-

gesystemet. Et beskæftigelseskrav på 26 ugers arbejde inden for de sidste 3 år er for lidt.

Det, man så gør her, hvorved sammenhængen jo glipper totalt, er, at når man snakker generhvervelse af dagpengerettighederne, hvor der i øjeblikket gælder et krav om, at man skal have haft 26 ugers beskæftigelse inden for de seneste 18 måneder, så siger man: Det er vigtigt, at vi får skabt symmetri, fordi det er enklere at administrere – det er jeg naturligvis enig i – men den symmetri, man så laver, går på, at det er det lempelige beskæftigelseskrav, der skal gælde. Det oplever jeg som værende i modstrid med de udmeldinger, den radikale økonomiminister er kommet med.

Venstre vil meget gerne medvirke til at regelforenkle på den måde, at der bliver skabt symmetri mellem de regler, der gælder for at erhverve dagpenge, og dem, der gælder for at generhverve dagpenge; men det skal altså ikke tage afsæt i de lempelige regler, men i de skrappe regler – for nu at udtrykke det sådan.

Sådan burde sammenhængen i tingene være, og det er det, vi mangler i det her lovforslag, som altså efter vores mening er fremsat lidt i utide i forhold til en mere grundlæggende debat om fremtidens dagpengesystem.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det, der får mig herop, er hr. Lars Løkke Rasmussens sidste bemærkninger om sammenhæng. Jeg synes netop, de illustrerer meget godt, at man på den ene side kan nå meget, meget langt med SF, og at man så med hensyn til det, der mangler, faktisk er i den situation, at Venstre meget gerne ville stemme for det.

Det er jo netop, fordi lovforslaget er karakteriseret ved, at der er en fuldstændig balance. Når man går ind og foretager regelforenklinger, vil der altid være noget, der ikke er så gunstigt, som det har været, men der vil også være noget, der er bedre, end det har været, bedre end de dér millimeterprincipper. Det er jo netop for at få forenklingen, at man kommer med sine forslag.

Derfor er det jo, at man – hvis man vil leve op til det, man har sagt her om sammenhæng – skal se på, om der er den nødvendige balance imellem forenklingerne, i det øjeblik man vil gribe til forenklinger.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Til hr. Ole Vagn Christensens udtryk »sammenhæng i tingene og balance« vil jeg sige, at sammenhængen og balancen er sådan, at det hænger sammen økonomisk. Det er jo ikke noget med, at man kan sige, der er balance i, at man giver nogle penge til nogle, der har deltidsjob, men er fuldtidsforsikret, og som dermed kan få nogle flere supplerende dagpenge, og samtidig tager man nogle penge fra dimittenderne. Der er balance i det økonomisk, men det er jo af gode grunde ikke de samme mennesker, det drejer sig om. Så selv om vi kan anvende det udtryk herinde, at der er sammenhæng og balance i det, er der det altså ikke for de pågældende mennesker.

Derfor kan man ikke sige: Enten er det de 18 forslag, eller også er det ingen forslag. Sådan er det kun, hvis man mener, at økonomien absolut skal hænge sammen på den måde. Ellers kunne man tage dem ud, der har noget med penge at gøre, og så var der i hvert fald de andre tilbage. På den måde kunne man jo godt tage nogle ting ud af den samlede buket.

(Kort bemærkning).

Lars Løkke Rasmussen (V):

En meget kort bemærkning til hr. Ole Vagn Christensen, så der ikke breder sig nogen misforståelser: Det er rigtigt, at jeg sagde, at vi ville gerne være med til det 18. forslag, men det sagde jeg sådan lidt polemisk og skyndte mig så at tilføje, at sådan spiller klaveret naturligvis ikke.

Vi har naturligvis en forventning om, at hvis vi skal drøfte det her, skal vi drøfte det i en sammenhæng; det var det, jeg sådan forsøgte at tale lidt over. Så der er bestemt ikke noget tilsagn om, at regeringen kan gennemføre de 17 forslag, som for en dels vedkommende er udtryk for, at man lempet reglerne, at man udvider de rettigheder, som dagpengemodtagerne har, i strid med det, der er brug for, og så forvente, at Venstre vil lægge stemmer til det forslag, som skal få den økonomiske sammenhæng til at indtræde, den sammenhæng, som i øvrigt mangler. Det er jo sådan, at forslaget opererer med et negativt provenu det første år på 50 mio. kr., så heller ikke dér er der total sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

For at der nu ikke skal være nogen misforståelse, vil jeg sige til hr. Lars Løkke Rasmussen: Jeg

er fuldstændig enig i, at sådan spiller klaveret ikke, og sådan skal klaveret heller ikke spille. Det er ikke det, det handler om her. Der skal være den fornødne balance.

Jeg synes, det her illustrerer, at når man går ind og kigger på regelforenklinger, så vil der – som det også blev sagt af hr. Aage Frandsen – selv om man laver en økonomisk balance, være nogle, som vinder, og nogle, som taber. Sådan vil det altid være, hvis man ikke vil fortsætte efter millimeterprincippet – og når man taler om forenklinger, så er det jo sådan set meningen, at man skal prøve på at undgå nogle af alle de dér individuelle forskelle.

Men jeg synes, at det her meget klart har illustreret, at hr. Lars Løkke Rasmussen ikke vil se disse sammenhænge, og derfor er spørgsmålet, hvad vi så skal koncentrere os om i fremtiden. Jeg kan i hvert fald godt se signalet her i Folketinget.

Annette Just (FP):

Det har været utrolig spændende at lytte til debatten, fra den startede her.

Jeg tror, alle er enige om, at regelforenkling er en god idé, men når man så hører, hvem der kan være enige om hvilke forenklinger, og hvem der kan være enige om andre forenklinger, og hvordan man skal få det frem og tilbage, så tror jeg nok, at man må ende med at give Venstre og De Konservatives ordførere ganske ret i, at dette lovforslag er kommet for tidligt; det er ikke blevet gennemdebatteret.

Fremskridtspartiet kan også sagtens være med til en stor del af disse forenklinger, men jeg vil sige: Forbedringerne er få og små. Det bevirker ikke, at vi vil stemme imod forbedringerne – absolut ikke, det vil vi altid gøre – men vi synes nok, at det, der mangler, er en reel dagpengereform, som jeg mener regeringen har sagt flere gange at den gerne vil være med til at lave, og som i øvrigt skulle fremlægges her til efteråret.

For ikke at forlænge debatten – for jeg ved godt, at med den arbejdsminister, der er til stede, giver det jo ikke stort resultat, selv om man prøver på at komme med nogle konstruktive ideer – vil jeg blot advare mod at stikke folk blår i øjnene og sige, at det her lovforslag er den regelforenkling af dagpengesystemet, som man har talt om; for det er det ikke.

En ting er – det glemte jeg at sige – at der skal være økonomisk sammenhæng i det; det ved regeringen ligesom alle andre. Men det, jeg har sagt, er i virkeligheden, at vi gerne vil arbejde konstruktivt med dette lovforslag i udvalget.

Der er forenklinger, og der er også forbedringer. De er få og små, men de har selvfølgelig også berettigelse. Ethvert skridt fremad er et fremskridt; men vi mangler den dagpengereform, som jeg tror alle efterhånden må erkende er nødvendig, og jeg glæder mig til at se den til efteråret.

Vibeke Peschardt (RV):

Det er jo sjovt nu også at høre fru Annette Just. Jeg mener ikke, det er så mange år siden – det er faktisk kun 2 år – der er lavet en kæmpe dagpengereform, og da man lavede om på systemet på det tidspunkt, lød der fra den side af salen ikke særlig begejstrede ord: den blev jasket igennem, og jeg ved ikke, hvad der ellers lød af den slags. Men derfor er det, vi snakker om i dag, altså ikke nogen dagpengereform, og det er heller ikke en ydelsesreform.

Og så vil jeg så gå over til det, jeg har skrevet ned, inden jeg kom herop:

Man kan jo ikke påstå, at det arbejdsløshedsforsikringssystem, som er beskrevet i loven, er et enkelt system, og derfor er det udmærket på sin plads, at der med udgangspunkt i det første regeringsgrundlag er blevet igangsat et regelforenklingsarbejde, som nu er udmøntet i 18 forslag. Der er flere forslag i Verner Sand Kirk-betænkningen, men det er altså de forslag, der er lagt frem i dag.

Meningen med forenklingerne er at gøre det lettere for a-kasserne at administrere og lettere for brugerne af systemet at forstå, hvad der foregår. En hurtigere administration i kasserne er selvfølgelig også til gavn for brugerne. Det er alt sammen gode intentioner, som jeg hører mange være enige i.

De væsentlige elementer i lovforslaget er forenkling af reglerne for modtagelse af supplerende dagpenge og bestemmelser om skift fra deltid til fuld tid. Forslaget indebærer endvidere ændringer i reglerne om beregning af dagpenge. For selvstændige erhvervsdrivende sker der en lempelse af betingelserne for optagelse i a-kassesystemet med det formål, at selvstændige erhvervsdrivende ligestilles med lønmodtagere. Som jeg hørte det, var det den eneste del af forslaget, som Venstre kunne stemme for.

Forslagene har – og det er jo formålet med dem – hovedsagelig administrative og forenklingende konsekvenser. For størsteparten af forslagene vedkommende går de i nul, dvs. der er ingen økonomiske konsekvenser af dem. Reformen er dog ikke helt udgiftsneutral; så vidt jeg

har fået oplyst, koster den lidt i 1995 og lidt mindre fremover.

Vi kan altså tilslutte os lovforslaget – dog med det hjertesuk, at vi ikke synes, der er forenklinger nok. Vi mener godt, at systemet kan forenkles mere, men der er ikke fra vores side lagt op til nogen dagpengereform og heller ikke til nogen ydelsesreform.

Peter Duetoft (CD):

Ikke overraskende kan jeg blot meddele, at vi vil se positivt på lovforslaget i udvalget.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne sige tak til alle de ordførere, der har givet udtryk for, at man vil se på forslaget i udvalget. Det er jo dog altid en start at ville kigge på forslaget i udvalget, og jeg skal nok være behjælpelig, hvis der skulle være spørgsmål, som udvalget ønsker besvaret – naturligvis.

De bemærkninger, der er faldet i forhold til tidsfaktoren, har sådan set været lidt ejendommelige.

Hr. Lars Løkke Rasmussen siger, at forslaget er kommet for sent. Jeg tror også, at fru Pia Christmas-Møller sagde, at det er lige sent nok i samlingen. Det er det nu også, det vil jeg nu så medgive; det er jo ikke først på samlingen, vi befinder os.

Derimod siger fru Annette Just, at forslaget kommer for tidligt, og at det ikke har været diskuteret nok, så der er altså en spændvidde, må man sige, i de synspunkter, der er i forhold til, hvornår forslag skal komme frem i Folketinget.

Jeg vil godt sige – for det har både været nævnt af fru Pia Christmas-Møller og hr. Lars Løkke Rasmussen – at der faktisk også er en betydelig del af de forenklinger, som Verner Sand Kirk-udvalget kom med, der blev realiseret i forbindelse med finansloven og i forbindelse med serviceeftersynet. Jeg skal meget gerne bibringe udvalget, hvilke dele af Verner Sand Kirk-udvalgets anbefalinger, der blev realiseret i forbindelse med finansloven.

Der er altså så tale om her, at det er 18 konkrete forslag, som tager afsæt i noget, der har været gennemdiskuteret. Det er ikke noget, der sådan er faldet ned fra himlen. Det er gennemdiskuteret i Verner Sand Kirk-udvalget og i Landsarbejdsrådets arbejdsudvalg, altså med parterne. Parterne har ikke været helt enige. Om nogle forslag har arbejdsgiversiden sagt, i hvert fald da man diskuterede det, at man ikke syntes, tiden var til at diskutere det nu. Efterfølgende

har de så meldt, at de måske godt ville se på nogle af disse forenklingsforslag.

Nuvel, sådan er det jo så tit, at man senere kan blive ked af det, og jeg har indtryk af, at Dansk Arbejdsgiverforening er blevet ked af, at man ikke er stået på toget dengang, Landsarbejdsrådets arbejdsudvalg rent faktisk diskuterede det her; men nu vil de så gerne være med til at diskutere det, og derfor kan der jo godt være en mulighed for, at udvalgsarbejdet også fører til et fornuftigt resultat.

Jeg tror, at det var hr. Lars Løkke Rasmussen, der sagde: Nærer vi falske forhåbninger om en gennemgribende reform? Ja, hvis der med en gennemgribende reform menes gennemgribende forringelser for de ledige, så er svaret: Det vil regeringen ikke. Og sådan som jeg har lyttet mig frem til det indtil dette tidspunkt, så er det, Venstre og De Konservative er optaget af, en gennemgribende reform, som klart betyder forringelser for de ledige. Det er en dagpengeperiode på 4 år, og det er en ydelsesstruktur, hvor de, der er højtlønnede, får mere, og de, der er lavtlønnede, får mindre, altså et klart brud på den solidaritet, der ligger i dagpengesystemets forsikringsprincipper, og hvis det fortsat er det, der er tale om fra Venstres og De Konservatives side, så er svaret: Nej.

At man løbende skal justere dagpengesystemet, siger sig selv, fordi vores arbejdsmarked ændrer sig, og vores dagpengesystem skal jo til enhver tid matche det arbejdsmarked, vi har. Det har der faktisk også været tale om med den reform, som fru Vibeke Peschardt nævnte, arbejdsmarkedsreformen, som er mindre end halvandet år gammel. Der var der jo tale om nogle meget afgørende brud med det gamle system, som var for passiviserende, og som ikke havde incitamenter i sig på uddannelsessiden og på aktiveringssiden.

Til fru Pia Christmas-Møller, som siger, at det her er småforbedringer af større eller mindre betydning: Det er jo selvfølgelig et temperamentsspørgsmål, om det er meget eller lidt. Men det er helt givet, at de meldinger, der er kommet fra Arbejdsløshedskassernes Samvirke, har været positivt, så vi gør ikke det her uden arbejdsløshedskassernes medvirken. Det er ikke noget, vi gør hen over hovedet på arbejdsløshedskasserne.

Det ville heller ikke være særlig klogt, for det handler jo netop om deres reelle muligheder for at administrere et system, som er omfattende, fordi det skal tilgodese mange hensyn. Systemet

skal tilgodese hensynet til dem, der ikke kan få fuldtidsarbejde, selv om de er fuldtidsforsikrede, hensynet til landmanden, som også har et bierhverv eller et delvist lønmodtagererhverv, til den selvstændige erhvervsdrivende osv. Derfor er systemet ikke noget, der kan skrives på en A4-side, fordi der er mange hensyn at tage til mange forskellige grupper.

Og det er faktisk noget af det, som så også er balancegangen i det her: at når man skal justere og forenkle, så kommer det til at ramme nogle af de grupper, som dette her system altså omfatter.

Jeg vil ikke afvise, vil jeg godt sige til fru Pia Christmas-Møller, at der i kølvandet på nogle af disse forenklinger kan spores en adfærdsændring, og det skal man selvfølgelig være opmærksom på. Det var også noget af det, hr. Aage Frandsen var inde på i forhold til overarbejde, om det her vil betyde et incitament til overarbejde, fordi man så hurtigere kan få talt timer op. Det er ikke det, der er hensigten, og det er selvfølgelig noget, man må prøve at lave nogle stopklodser for og nogle vurderinger af, så det ikke inspirerer til mere overarbejde.

Men når vi har lagt vægten sådan, som vi har gjort, hænger det sammen med, at arbejdsmarkedets parter jo har indgået overenskomster med en større grad af fleksibilitet i arbejdstiden. Derfor er det nødvendigt, at dagpengesystemets beregningsgrundlag også tager hensyn til de overenskomster, der rent faktisk er på arbejdsmarkedet.

Jeg takker hr. Aage Frandsen for tilsagn og håndslag – sådan som jeg hørte det – på de 17 af forslagene. Jeg vil så sige til det videre forløb omkring denne her buket, at hvis der er flere, der har forenklinger og ikke forringelser på hjerte, modtager jeg dem meget gerne.

Nu har jeg lagt 18 forslag frem. Om alle 18 forslag bliver vedtaget, vil vi vide mere om i næste måned. Hvis der kun skulle være 17 eller 16 eller 15, der blev vedtaget, ja, så er det også forbedringer af et regelsystem, der fører til en administration, som er omfattende, og som kunne blive mindre omfattende.

De 18 forslag er altså ikke hellige for mig. Det, der er afgørende for mig, er, at der kommer forenklinger igennem Folketinget så hurtigt, som det overhovedet er muligt.

Men igen: en appel om, inden Arbejdsmarkedsudvalget nu starter sit arbejde, at man skelner imellem forringelser og forenklinger. Der står ikke forringelser på regeringens dagsorden; det vil der ikke gøre i foråret, og det vil der heller ikke gøre i efteråret.

Jette Gottlieb (EL):

Indtil nu har det jo været en meget interessant debat, som mere har handlet om arbejdsmarkedspolitik end om forenklinger. Jeg finder en meget interessant modstrid i Venstres og De Konservatives holdning, der går på, at de ønsker, at man skal lave gennemgribende ændringer af en ikke engang halvandet år gammel arbejdsmarkedsreform, samtidig med at de mener, at det er utidigt at komme med nogle forenklingsforslag, som kun justerer på mindre felter. Jeg synes virkelig, det er modstridende.

Jeg kan se mange sympatiske forenklingsforslag i dette lovforslag – nærmere betegnet 17. Det gælder især på deltids-/fuldtidsområdet. Jeg kan også se, at der er nogle ændringer – men de kræver så nogle nærmere undersøgelser – der går på reguleringer af arbejdsfortjenester og ændrede optagelsesregler. Der vil vi blive nødt til at stille nogle opklarende spørgsmål i udvalget.

Men så har der altså sneget sig et punkt ind, som aldeles ikke har med forenkling at gøre efter min opfattelse, og det drejer sig om dimittendsatsen, der nu skal hænge om halsen på en dimittend som en møllesten i et år efter uddannelsen. Forslaget er et rent spareforslag. Som jeg ser det, tyder det på, at den grundlæggende forskel i opfattelsen går på, at man ikke opfatter uddannelse som en arbejdsindsats, men opfatter det som en eller anden ferieforestilling og derfor ikke kan se, at der ligger en kraftig arbejdsindsats bag en uddannelse. Det forslag er en fortsættelse af den almindelige jagt på de unge, som vi overhovedet ikke kan deltage i.

Det betyder også, at vi ikke kan stemme for det samlede lovforslag, så længe det element indgår i det. Men vi vil da strække os så langt, at vi vil stille det ændringsforslag, der er nødvendigt for at trække det ud af lovforslaget, altså om den ændring, der skal til i § 51, sådan at vi får mulighed for at stemme for forslaget – og det vil vi ellers vældig gerne.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg vil bare takke arbejdsministeren for det, som jeg først troede var et klart svar på mit spørgsmål om, hvorvidt vi nærrede falske forhåbninger, når vi gik og troede, at der var vilje i regeringen til at diskutere en gennemgribende reform af dagpengesystemet, for først sagde arbejdsministeren ja til, at vi nærer falske forhåbninger – og det er da et klart svar – men så lød tilføjjelsen: hvis det medfører forringelser for de ledige.

Og så er vi jo ovre i sådan noget fidlifuld, hvad jeg nær sagt, som det er svært at sætte ord på, for hvad er forringelser? Er det forringelser for de ledige, hvis vi gearer dagpengesystemet, så det i højere grad skaber et incitament for den enkelte til at være aktivt jobsøgende og satse på at være selvhjulpnen?

Det er jo spørgsmålet. For ligesom at få belyst ministerens svar yderligere vil jeg spørge ministeren, om et forslag om f.eks. at udvide beskæftigelseskravet, for så vidt angår unge, til at være mere end 26 ugers arbejde inden for de sidste 3 år ville være karakteriseret som en forringelse i ministerens terminologi.

Det vil glæde mig at få et svar på det spørgsmål, for hvis ministeren siger ja, må jeg altså tage det som et udtryk for, at den udmelding, som den radikale økonomiminister har været ude med, er en udmelding, som regeringens arbejdsminister mener er udtryk for forringelse af de lediges vilkår, og dermed er Det Radikale Venstre altså, så længe det deltager i den her regering, afskåret fra at få sin politik gennemført. Så det svar vil interessere mig meget.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne kvittere for fru Jette Gottliebs tilsgang om at ville kigge på forslaget, og det var jo også helt befriende, at der var yderligere en af ordførerne, der rent faktisk forholdt sig til forslaget om forenklinger, som det nu ligger på Folketingets bord.

Jeg vil nu alligevel godt anfægte noget. Jeg ved jo godt, hvad det er for et forslag, som både Enhedslisten og SF gerne vil have pillet ud. Nu formulerede fru Jette Gottlieb det sådan: Jagten på de unge. Jeg synes, det er nødvendigt at sige, hvad det er for en situation, unge er i. Kommer de fra en uddannelse med SU, får de, hvis de er hjemmeboende, 1.747 kr. om måneden. Dertil kan de så optage lån, og de kan arbejde. Hvis de er udeboende, får de 3.458 kr. og kan jo altså også arbejde og optage lån uden modregning.

Hvad er det så, de kommer ud til i dagpengesystemet, hvis de har meldt sig ind i en arbejdsløshedskasse? Efter en måned kommer de faktisk ud til en dimittendsats på 9.078 kr. Er det nu så slemt? Man springer altså rent faktisk fra et niveau på mellem 1.700 og 3.400 kr. til 9.000 kr., og det er jo ikke engang det, vi vil forringe. Vi vil alene sige, at nyberegningen skal være den samme for dimittender, som den er i forhold til alle andre grupper i dagpengesystemet, nemlig efter et år, og hvor dimittender i dag har en sær-

status på så mange områder, men en særstatus, der altså også handler om, at man kan få nyberiget, når der er gået 3 måneder.

Så jeg synes godt, jeg vil anfægte, at det her forslag er et udtryk for jagt på de ledige. Det er det faktisk ikke. Der bliver ikke antastet noget i deres indtægtsniveau, som er tre gange højere, end da de var under uddannelse. Jeg tror også, de allerfleste unge, der kommer ud af deres uddannelsessituation, oplever et løft indkomstmæssigt. Selvfølgelig kan det indkomstløft være bedre, hvis de kommer ind i en beskæftigelses-situation, som jo er formålet med hele regeringens projekt, men altså også et indkomstløft, hvis de kommer ind i dagpengesystemet.

Så tror jeg nok, jeg vil tillade mig at svare hr. Lars Løkke Rasmussen på den måde, at statsministeren efter det sidste regeringssmøde gav udtryk for regeringens holdning til de synspunkter, der har været fremme.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Den særstatus, der bliver dimittender til del, bygger jo på, at de har gennemgået en uddannelse på mellem halvandet års og otte års varighed, som gør dem berettiget til at søge optagelse i en a-kasse. Hvis man opfatter det at studere som et arbejde, er det jo yderst rimeligt, når man efter endt uddannelse træder ind i et nyt system, at man så får det fulde udbytte af sin uddannelse.

Man skal jo hele tiden være opmærksom på, at der jo træder en hel masse andre ting i kraft, i det øjeblik man bliver færdig med uddannelsen, f.eks. at lån skal tilbagebetales, f.eks. at man måske har udskudt ting som familiestiftelse og andre ting. Jeg kan ikke se nogen som helst begrundelse for, at man ikke skal behandles som en ligeværdig part på arbejdsmarkedet, og det synes jeg man skulle få ændret ved det forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 240: Forslag til lov om brug af helbredsoplysninger m.v. på arbejdsmarkedet.

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 26/4 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jan Petersen (S):

Dette lovforslag er grundigt forberedt. Nu er det fremsat og med den bemærkning fra ministeren, at vi ikke forventes at gøre det færdigt i denne folketingsssamling.

Jeg vil sige, at vi også i Socialdemokratiet synes, at den offentlige debat er vigtig, men vi har så også en forventning om, at vi får vedtaget forslaget inden årets udgang.

For os er det afgørende at holde fast i hoveddiskussionen, nemlig at vi skal forhindre sortering af arbejdskraft, hvor arbejdsgiveren kan udvælge de medarbejdere, der bedst kan klare et belastende arbejdsmiljø. Vi ønsker fortsat, at dansk arbejdsmiljøpolitik skal være offensiv og være forebyggende.

Gentestudvalget løste et centralt problem for os, der længe har været optaget af disse spørgsmål. Udvalget anbefalede en målregulering frem for en metoderegulering, fordi det sagligt set ikke er holdbart at adskille helbredsundersøgelser, der indeholder genetiske test, fra de øvrige helbredsundersøgelser. Det er nok her, vi har grundfundamentet for, at diskussionen nu kan føres ind på noget, der kan bringe os frem til en egentlig lovgivning, der er holdbar. Det kan vi derfor tilslutte os, om end det er lidt på afstand af det oprindelige beslutningsforslag, vi medvirkede til i 1991.

Vi får nu en lovgivning, der indeholder en ganske præcis beskrivelse af det, en arbejdsgiver må, og det en arbejdsgiver ikke må, når